

FEDERÁLNÍ MINISTERSTVO VNITRA

Č. j.: OV—039/A—89

26. VII 1989

~~TAJNĚ!~~

Výtisk č. 13

Počet listů: 9

Počet příloh: 9/19

DENNÍ SITUAČNÍ ZPRÁVA č. 95 —

Upozornění: materiál je určen výhradně k informaci adresáta.

Nesmí být rozmnožován a po využití podléhá do 10 dnů vrácení federálnímu ministerstvu vnitra (odboru analytiky a informací Vnitřní a organizační správy FMV).

1. Bezpečnostní situace v ČSSR

V průběhu 25. července 1989 nebylo zaznamenáno závažné narušení klidu a veřejného pořádku.

V oblasti vnitřního protivníka dochází k opětovné aktivizaci tzv. Havlíčkovy mládeže, začleněné v Nezávislém mírovém sdružení (Východočeský kraj). Rovněž pokračuje rozšiřování výzvy "Několik vět" a získávání podpisů v Severomoravském kraji.

V okrese Rychnov nad Kněžnou (Východočeský kraj) byl zaznamenán výhrušný dopis redakci okresních novin jako reagence na odsuzující stanovisko k výzvě "Několik vět". Obdobné dopisy (13 kusů) namířené proti přestavbě a KSČ obdržela redakce deníku Nová svoboda (Ostrava). Výhrušný dopis namířený proti KSČ a jejím členům a obsahující i výhrůžky fyzickou likvidací byl doručen podniku SFINX Předlice. Ve všech případech se po pisatelích pátrá.

V Praze a v Košicích byly zjištěny celkem 4 letáky. Po rozšiřovateli se pátrá. Nebyly zaznamenány žádné nepřátelské nápisy.

Dne 25.7.1989 došlo z dosud nezjištěných příčin k výbuchu v koksárně VŽSKG Ostrava-Vítkovice, přičemž bylo zraněno 7 zaměstnanců, z toho 3 těžce. Případ se vyšetřuje.

Nebyla zaznamenána závažná mimořádná událost v dopravě a spo-
jích.

2. Nepřátelská činnost

b/ Mezi členy a přívrženci "Nezávislého mírového sdružení - Havlíčkova mládež" probíhá k příležitosti 133. výročí úmrtí K. H. Borovského příprava pochodu do Havlíčkovy Borové 29.7.1989, po trase Havlíčkův Brod, Stříbrné Hory, Žižkovo Pole. Pochodu se mají zúčastnit i stoupenci dalších "nezávislých iniciativ" a v Borové má být pronesen projev. Pracovníci tiskárny v Havlíčkově Brodě Milan ČÍŽEK (1965) a RAUER (dosud neztotožněn) pro akci vytiskli větší množství pozvánek, avšak žádná dosud nebyla veřejně vyvěšena. Jsou prováděna opatření proti narušení veřejného pořádku.

V Brně je místní skupinou tzv. OBRODY připravováno k vydání první číslo nelegálního časopisu "IMPULS". Vyjde v nákladu asi 100 výtisků týden před 21.8.1989, v rozsahu 35 stran. Bude obsahovat příspěvky reagující na články Rudého práva a Práce, k problematice výzvy "Několik vět", teoretický článek "Co by měl obsahovat pojem socialismus" a dokumenty k "srpnu 1968".

V Severomoravském kraji byly zaznamenány další tři případy rozšiřování výzvy "Několik vět". V restauracích získávali podpisy Petr HECZKO (1963), který byl zadržen hlídkou VB poté, kdy získal 5 podpisů a ing. Oldřich HONĚK (1956, člen Československé strany socialistické). Mezi spoluzaměstnanci v TESLE Petřvald propagoval výzvu a získával podpisy Jaroslav NOVOTNÝ (1955).

Redakci "JISKRY RYCHNOVSKA" (Východočeský kraj) byl zaslán nepřátelský anonymní dopis napadající jako neobjektivní odsuzující stanovisko k výzvě "Několik vět" přijaté MěNV Dobruška. Dále dopis obsahuje útoky proti vedoucí úloze KSČ a výzvu pracovníkům redakce, aby "šli od toho". Redakce ostravského deníku Nová svoboda obdržela 13 anonymních dopisů, jejichž pisatelé žádají zveřejnění výzvy "Několik vět", odvolávají se na "glasnost" a demokracii tisku. Útočí proti přestavbě a KSČ, podporují signatáře výzvy "Několik vět".

Ve všech případech se po pisatelích pátrá.

Dne 25.7.1989 byly nalezeny v podchodu stanice metra Můstek 2 kusy výzvy "přípravného výboru Demokratického hnutí k podpisu prohlášení Několik vět a k účasti 21.8.1989 na Václavském náměstí". Po rozšiřovateli se pátrá.

Podniku SFINX, závod 07 Předlice, byl doručen anonymní dopis, ve kterém je KSČ prohlašována za zločineckou organizaci, odpovědnou za hromadné vraždy a členům KSČ je vyhrožováno, že proti nim postupováno jako proti kolaborantům z 2. světové války. V závěru je svolání "Ať žije Gorbačov a demokracie v SSSR". Po pisateli se pátrá.

Aktivisté "Nezávislého mírového sdružení" v Jihočeském kraji připravují letákovou akci k 21.8.1989 (byla zjištěna příprava rozšiřování 50 kusů letáků). Jsou prováděna opatření k zabránění této nepřátelské činnosti.

Ve s.p. Východoslovenské železářny Košice, závod teplá válcovna, byly 24.7.1989 vylepeny 2 letáky nadepsané "Dělnický obzor". V nich tzv. dělnická rada Východoslovenských železáren vyzývá pracující podniku, aby do Rady pracujících volili pouze ty, kteří budou hájit jejich zájmy. Dále letáky obsahují zejména tyto požadavky: informovanost o hospodářské činnosti podniku včetně využívání reprezentačních fondů, zvýšení mezd těžce pracujícím v nezdravém a nebezpečném prostředí, zvýšení vícesměnného paušálu a jeho diferencování podle náročnosti noční práce, přehodnotit systém pracovních tříd, přidělovat mzdové fondy podle vykonané práce, zlepšit pracovní a sociální podmínky, trestat zneužívání funkcí. Kontrolu hospodaření podniku a dodržování dohod má provádět tzv. dělnická rada. Návrhy a připomínky mají pracující zasílat přímo do redakce "Oceli Východu". O situaci bude informován vedoucí tajemník východoslovenského KV KSS. Po pisatelích se pátrá.

Ve Východočeském a Severomoravském kraji byly zjištěny další případy rozšiřování ankety "nezávislé skupiny pro průzkum veřejného mínění" namířené proti KSČ a její vedoucí úloze ve společnosti. Po rozšiřovateli se pátrá.

V Praze bylo podle § 163/1 tr. řádu vzneseno obvinění z tr. činů ohrožení hospodářského tajemství a nedovoleného podnikání čs. občanu RSDr. Františku ŠPAČKOVÍ (1948, vyloučen z KSČ, bývalý pracovník MěV KSČ), neboť bylo vyšetřovacími úkony zadokumentováno, že jmenovaný od roku 1986 postupně navázal obchodní kontakty se dvěma japonskými firmami, před jejichž zástupci vystupoval pod falešnými jmény, vydával se za l. sekretáře generálního tajemníka ÚV KSČ s tím, že může z titulu svého postavení ovlivnit rozhodování o výsledku konkursních řízení, jichž se obě firmy v té době účastnily. Při tom uváděl, že pokud budou firmy ochotny vyplatit asi 4 % provize z celkových objemů kontraktů ve prospěch generálního tajemníka ÚV KSČ, bude zařízeno, aby kontrakty získaly. Aby jmenovaný přesvědčil zástupce japonských firem o pravdivosti svého tvrzení, průběžně jim v roce 1987 předával řadu ústních a písemných informací, které obsahovaly přehled o současném stavu konkursního řízení, cenových, technických a obdobných nabídkách konkurenčních firem, jež se běžně v průběhu konkursního řízení nesdělují. Tyto materiály získával od svých známých, vedoucích pracovníků různých PZO a od dalších osob. Řada materiálů byla zajištěna při domovní prohlídce, včetně fingovaného přípisu ÚV KSČ týkajícího se opatření proti jedné z firem, jehož použil ve formě úskoku, aby dosáhl zámeru získat pro sebe osobní vůz japonské výroby. Na jmenovaného je z důvodů uvedených v § 67 písm. b/, c/ tr. řádu GP ČSSR uvalena řádná vazba.

3. Negativní jevy a poruchy v čs. národním hospodářství

V průběhu 25.7.1989 nebyly závažné jevy a události tohoto charakteru zaznamenány.

4. Nejzávažnější mimořádné události a kriminální trestná činnost

a/ Mimořádné události v národním hospodářství a živelní pohromy

Dne 25. července 1989 kolem 10.00 hodin došlo v objektu k.p. VŽKG Ostrava-Vítkovice - závod 01, provoz koksárna v budově turbin k výbuchu koksárenského plynu. Úplným zničením haly, elektrorozvodny a dalšího zařízení vznikla škoda asi 500 000 Kčs. V důsledku havárie dojde k částečnému výpadku výroby asi po dobu 14 dní. Následná škoda bude vyčíslena dodatečně. Při výbuchu byli těžce zraněni tři a lehce čtyři pracovníci podniku. Příčina výbuchu se zjišťuje. Ve věci bylo zahájeno stíhání pro trestný čin obecné ohrožení.

Vyšetřuje MS SNB Ostrava.

Dne 25. července 1989 byl v Rimavské Sobotě zadržen pro trestný čin poškozování majetku v socialistickém vlastnictví [REDAKCE] /nar. 1970, bytem Hodejov, okr. Rimavská Sobota, dělník, 1x soudně trestaný, cikánského původu/. Jmenovaný dne 24. července 1989 kolem 22.30 hodin, po předchozí slovní rozepři se svou matkou, úmyslně zapálil v domě, ve kterém bydlí, ložní prádlo a poté seník. Ke zranění osob nedošlo. Požárem byla způsobena Státnímu statku Jesenské /okr. Rimavská Sobota/ škoda ve výši 151 000 Kčs.

Vyšetřuje OS SNB Rimavská Sobota.

Dne 24. července 1989 ve večerních hodinách se přehnala nad částí okresů Příbram a Jindřichův Hradec silná bouřka s krupobitím. Zničením a poškozením zemědělských kultur a objektů v socialistickém a osobním vlastnictví vznikla škoda asi 8 000 000 až 10 000 000 Kčs. Ke zranění osob nedošlo. Výše škod bude upřesněna za účasti pracovníků České státní pojišťovny.

Vyšetřují příslušné OS SNB.

b/ Násilná trestná činnost

Navazuje na DSZ ze dne 9. července 1989: k loupežnému přepadení [redacted] /nar. 1941, bytem Praha 8, zřízenec interhotelu Olympik Praha/ dvěma neznámými muži a odcizení částky 135 000 Kčs. Šetřením byl zjištěn a vzat do vazby jeden z pachatelů [redacted] /nar. 1970, bytem Praha 8, uklízeč/. Jmenovaný je stíhán pro trestný čin loupeže. Po druhém pachateli se pátrá. Škoda byla poškozeným upřesněna na 90 000 Kčs.

Vyšetřuje OS SNB Praha 8.

c/ Majetková trestná činnost

Dne 25. července 1989 bylo na území ČSSR hlášeno 72 případů krádeží vloupáním, z toho:

	do obchodů a restaurací	bytů	rekreačních objektů	motorových vozidel	ostatní	škoda celkem
ČSR	10	3	3	18	14	262 800
SSR	5	2	4	3	10	64 000
ČSSR	15	5	7	21	24	326 800

d/ Dopravní nehody leteckých, kolejových a silničních prostředků

Dopravní nehody dne 25. července 1989

	počet nehod	usmrceno osob	těžce zraněno osob	hmotná škoda v Kčs
ČSR	194	5	19	1 211 700
SSR	109	-	9	362 950
ČSSR	303	5	28	1 574 650

e/ Ostatní mimořádné události a závažná trestná činnost

Dne 25. července 1989 bylo v Ostravě zahájeno stíhání pro trestný čin výtržnictví proti polským státním příslušníkům [redacted] /nar. 1942/, [redacted] /nar. 1954/ a [redacted] /nar. 1963/. Jmenovaní téhož dne v nočních hodinách v přítomnosti asi dalších 130 polských občanů v mezinárodním rychlíku Chopin jedoucím přes území ČSSR z Vídně do Varšavy vulgárně uráželi a poté fyzicky napadli průvodčího vlaku [redacted] /nar. 1952, bytem Hustopeče, okr. Brno-venkov/, který je napomínal pro nevhodné chování a způsobili mu lehké zranění. Proti jmenovaným, kteří ve svém jednání nadále pokračovali, bylo příslušníky VB použito mírnějších prostředků. V důsledku výtržnosti došlo ke zpoždění rychlíku o 135 minut.

Vyšetřuje MS SNB Ostrava.

Dne 25. července 1989 v 18.20 hodin došlo v úseku jednotky PS Březí /okr. Břeclav/ k proryvu státní hranice z ČSSR do Rakouska jednou dosud neztotožněnou osobou. Bližší okolnosti proryvu se zjišťují.

Dne 25. července 1989 zadrželi příslušníci PS pro přípravu a pokus o ilegální přechod státní hranice z ČSSR do Rakouska a NSR 7 občanů NDR.

Hranici se socialistickým státem narušili 3 občané NDR a 2 PLR.

Pro vniknutí na území ČSSR z NSR byli zadrženi 2 občané MLR.

5. Názory a nálady obyvatelstva

Mezi zaměstnanci podniku Restaurace Náchod byly v poslední době zjištěny ohlasy na prohlášení "Několik vět", které kritizují činnost našich sdělovacích prostředků v souvislosti s tím, že neustále jsou zveřejňována prohlášení našich občanů, aniž by bylo zřejmé co konkrétně odsuzují. Vyskytují se názory proč prohlášení nebylo zveřejněno, aby se lidé mohli konkrétně vyjádřit. Celou situaci hodnotí tak, že dosavadní informovanost v této záležitosti vede k pochybnostem o pravdivosti informací ve sdělovacích prostředcích. Vyskytují se názory "čeho se bojíme, buď na ty záležitosti s prohlášením máme a měli bychom to uveřejnit, nebo to tak není a dosavadním postupem si jen přiděláváme další starosti".

Negativní reagece k přijetí rezoluce proti "Několika větám" byla zaznamenána rovněž ve výpočetním středisku, stát. podnik Agrokombinát Tachov. Na mimořádné schůzi zaměstnanců za účelem přijetí rezoluce proti pamfletu "Několik vět" odmítla řada diskutujících, mezi nimi členové KSČ, hlasovat pro přijetí rezoluce s odůvodněním, že veřejnost nebyla v dostatečném rozsahu informována o obsahu pamfletu. Většinou zaměstnanců byla vyslovena důvěra současnému státnímu a stranickému vedení. Z diskuse vyplynulo, že v pamfletu uvedené požadavky tzv. nezávislých struktur jsou shodné se stranickými dokumenty z počátku přestavby, ale ty se neplní. U poctivých pracujících se objevují názory, že v ČSSR stále přetrvává ovzduší diktátu.

Obdobné negativní projevy byly zjištěny mezi zaměstnanci Výzkumného ústavu zdravotnické techniky Brno, kde je prezentován názor, že vedení KSČ projevuje strach z opozice v ČSSR. Toto je prý dokumentováno skutečností, že Rudé právo neotisklo text výzvy "Několik vět", avšak KSČ požaduje po svých členech, aby se k ní stavěli odmítavě. Uvádí se, že lidé v Brně si vynutili postupné zveřejňování výzvy v deníku ROVNOST a očekávají od vedení strany a státu otevřené jednání. Dále bylo zjištěno, že na členské schůzi ZO KSČ v Ústavu fyzikální metalurgie Brno byla na doporu-

čení Jihomoravského KV KSČ přednesena zpráva odsuzující uvečený pamflet. V diskusi se většina členů vyjádřila k odsuzující výzvě negativně, což bylo zdůvodněno neznalostí pamfletu. Bylo požadováno, aby před schválením odsuzující rezoluce byl celý obsah pamfletu "Několik vět" přečten na schůzi. Vzhledem k tomu, že nebyl k dispozici, bylo schválení rezoluce odloženo.

V současném období bylo na okrese Hradec Králové asi v šesti případech zjištěno, že cestující z řad mládeže při projednávání přestupků v železniční dopravě /blokové pokuty/ vyhrožují příslušníkům Sboru ozbrojené ochrany železnic /SOOŽ/, že si budou stěžovat u Václava HAVLA. Za důvod stížnosti uvádějí porušování jejich svobod příslušníky SOOŽ při služebních zákrocích. Jedná se především o přestupky podle §19 zákona č.60/1961 Sb.

Dne 25. července 1989 bylo v Olomouci vzneseno obvinění pro trestný čin omezování osobní svobody proti občanskému zaměstnanci Sovětské armády Zograbu Lavrentoviči TEGOJANOVÍ /nar. 1968, zařazen u VÚ Olomouc/. Šetřením bylo zjištěno, že jmenovaný dne 27. června 1989 v 02.45 hodin v Olomouci fyzicky napadl [REDAKCE] /nar. 1969, bytem Olomouc, knihovnice/ a odcizil ji kabelku s částkou 200 Kčs. Ke zranění poškozené nedošlo. Vyšetřuje OS SNB Olomouc.

Dne 25. července 1989 bylo vyhlášeno celostátní pátrání po neozbrojeném zběhovi vojínu Sovětské armády Sergeji Viktoroviči PRILEPIKOVÍ /nar. 1969, zařazen u VÚ Bohosudov, okr. Teplice/. Jmenovaný dne 19. července 1989 svévolně opustil útvar a zdržuje se na neznámém místě.

Opatření organizuje FKÚ FS VB Praha.

Rozdělovník

s. Jakeš
s. Husák
s. Adamec
s. Indra
s. Hegenbart

ved. *rnr
předs. SSSR
s. Filský
s. Komáček
OMS

Zabránění nepřátelskému záměru OBRODY

V souvislosti s úmyslem tzv. OBRODY - Klubu za socialistickou přestavbu připravit rozeslání většího množství výtisků dopisu "Všem členům Komunistické strany Československa" a vydat prohlášení k výročí internacionální pomoci bylo 25.7.1989 organizováno opatření s cílem získat tyto materiály a následnými opatřeními zmařit záměry OBRODY.

Opatření bylo realizováno v době, kdy se konala schůzka výkonného výboru OBRODY. Před ní byl předveden k podání vysvětlení na útvar SNB Miloš HÁJEK, u kterého byl kromě jiného zajištěn text dopisu "Všem členům KSČ". Po skončení schůzky výkonného výboru byli na útvary SNB postupně předvedeni i další členové výkonného výboru OBRODY Jan URBAN, Josef STEHLÍK, Vladimír KABRNA, Vladimír KOLMISTR a Luboš KOHOUT.

Dopis "Všem členům KSČ" byl zajištěn ve dvou exemplářích i u Vladimíra KOLMISTRA. Současně bylo zajištěno několik výtisků "Prohlášení k dvacátému prvnímu výročí 21. srpna 1968" /v příloze/, samizdatový časopis OBRODY Dialog č. 4 a 5 a několik výtisků pozvánek na schůzi představenstva OBRODY, která se má uskutečnit 1.8.1989 v bytě Jana URBANA /hlavním bodem programu posouzení současné politické situace a schválení uvedeného "Prohlášení..."/

Po ukončení výslechů a dokumentaci materiálů zajištěných u jednotlivých osob byli všichni předvedeni postupně propuštěni. Opatření splnilo stanovený cíl. Byla zajištěna procesně využitelná dokumentace k přípravě dopisu "Všem členům KSČ", který svým obsahem naplňuje skutkovou podstatu tr. činu podvracení republiky podle § 98 tr. zákona. Projednávání dopisu bylo pro nepřítomnost Miloše HÁJKA na schůzce výkonného výboru odloženo.

Rozdělovník

členové a kandidáti PÚV KSČ
s. Hegenbart
s. Johanes
s. Pješčak

/II. správa SNB/

*ved. trv &
I. a II. správa SNB
Praha*

Všem členům Komunistické strany Československa

Vážené soudružky, vážení soudruzi!

Ve volbách roku 1946 získali v českých zemích strany se socialistickým programem 80% hlasů. Kdybychom dnes udělali průzkum veřejného mínění a zjišťovali názor na socialismus, bylo by xx jeho stoupenců mnohem, mnohem méně. Je to pro nás smutná skutečnost, ale na věci nic nezměníme, nebude-li nám jasno, že je to výsledek politiky, která se ve jménu socialismu po 4 desetiletí prováděla.

Situace je dnes taková, že ~~Československo~~ ^{Československo}, která před válkou patřila mezi 10 nejvyspělejších průmyslových zemí, kleslo na místo. A dnešní vedení ~~vrstev~~ tvrdě a udržitelně udržuje politický systém, který je hlavní příčinou tohoto zaostávání. Odpovědnost za tento stav nesou minulá i dnešní vedení KSČ, neboť strana má od roku 1948 mocenský monopol. V podstatě se rozhoduje nikoliv ve vládních a státních orgánech, ale především ve stranických aparátech. To vše probíhá většinou mimo členskou základnu, mimo vědomí a vůli převážně většiny členů strany. Za rozhodující činitele se v okresech a krajích i velkých podnicích považují vedoucí tajemníci KSČ. Skutečná moc ve státě je soustředěna v předsednictvu ÚV KSČ a jeho sekretariátu, a uvnitř těchto orgánů jen v malém okruhu lidí.

Není nikdo, na koho by KSČ mohla přenést odpovědnost za neblahý stav společnosti. Monopol moci, který vytvořila, znamená i monopol odpovědnosti. K této odpovědnosti se však současné vedení strany nehlásí. O negativních jezech našeho života nehovoří jako o důsledcích své politiky, ~~je~~ ale jako o něčem, co se stalo mimo tuto politiku nebo dokonce proti ní. Je přitom pravda, že hlavní viníky je třeba hledat za hranicemi: byli to Stalin a Brežněv. To však platilo jen do poloviny 80. let. Od té doby je klíč k osudům této země výhradně v rukou vedoucí skupiny KSČ. Gorbačov rozeznal prohnilost celého neostalinského systému a rozhodl se pro radikální, byť bolestné ozdravení. Přes velké obtíže v zásobování a obtížné národnostní problémy se za přestavbu ve volbách postavila převážná většina sovětských občanů, slovo perestrojka přešlo do všech světových jazyků. Gorbačov získal světovou popularitu, jaké nedosáhl žádný sovětský politik; přední světoví státníci od Mitteranda přes Thatcherovou a Kohla po Reagana a Busche se přejí úspěch přestavby.

I u nás se slovo přestavba stalo vysoce frekventovaným na stránkách tisku a na televizní obrazovce. Ale současná vedoucí garnitura je chápe značně odlišně od Gorbačova. Ten vidí přepoklad radikální ekonomické reformy v hluboké demokratické reformě politické

systemu. U nás byla přijata polovičatá ekonomická reforma, zavedly se volby ředitelů, které se aparát pokouší co nejvíce zmanipulovat, ale dosavadní kroky k přípravě nové ústavy svědčí o snaze jakýmkoliv větším změnám zabránit. Takovýto postup však způsobuje, že se slovo přestavba v očích lidí profanuje, že se dále diskredituje sama myšlenka socialismu. Jaká glasnost, jaký socialistický pluralismus, když si občan nemůže přečíst většinou ani stanovisko Štrougalovo, o Dubčekovi či Havlovi nemluvě. Jak mají lidé věřit v upřímnost Jakešových, Husákových, Fojtíkových, Hofmannových či Zavařilových slov o reformě a demokratizaci, když tito lidé po 17 let pouhá tato slova zatracovali jako výraz oportunistu, jako cestu ke kontrarevoluci!

Politický KSC vytvářela z komunistů privilegovanou kastu. Pražské jaro se tento vývoj pokusilo zastavit, ale normalizace ho ^{do}vedla do nebyvalého stupně. Co říci, když v posledních dvou desetiletích jsou v desítkách orkesních a krajských měst budovány přednostně honosné a nákladné paláce pro sekretariáty strany, luxusní stranické hotely a rekreační střediska, sanatoria a nemocnice pro ^{vysoké} funkcionáře strany a jejich rodiny ~~eximně~~, a to i tam, kde chybí nemocnice a školy pro normální občany. Co říci na to, že existuje dobře zásobovaná ^{obchodní} síť a nejrůznější služby pro privilegované? Tito lidé si vytvořili i systém mimořádného osobního důchodového zabezpečení tzv. zasloužilých funkcionářů, které je před veřejností bedlivě utajováno. K tomu patří i privilegia a výhody při umístování příbuzných a dětí do škol, výhodných zaměstnání, při majetkových operacích a pod. Celý tento systém výsadního postavení části členů strany nemá nic společného se socialismem ani s kdysi deklarovanou komunistickou skromností. Spíše to připomíná feudalizaci společnosti. Není snad třeba rozvádět, jaké morální škody způsobuje tento systém institucionalizované korupce.

To pochopitelně vyvolává u většiny občanů averzi proti komunistům. My členové Obrody-Klubu za socialistickou přestavbu, kteří jsme z velké části vyloučení komunisté, přes tvrdou diskriminaci, jíž jsme po 20 let vystaveni, této pašální averzi nepodléháme a zachováváme si vůči dnešním členům strany střízlivý a diferencovaný vztah.

Je pochopitelně vážnou otázkou, zdali je ve straně dostatek politické vůle a předvídavosti i dostatek demokraticky smýšlejících členů, kteří by v samotné straně prosadili koncepci potřebných změn. Velká část členů na podstatné reformy nevěří. A mnozí na nich ani nemají zájem, protože by to ohrozilo jejich dosavadní postavení, za něž vděčí především stranické legitimaci. Ale jsou i jiní komunisté. Jsou tisíce drobných funkcionářů v národních výborech

či odborech, kteří svou obětavou činností dosáhli postavení kulturního domu, lepšího dopravního spojení, hygienických opatření a tisíce drobných kroků, které zlepšují život prostého člověka. Pro tyto funkcionáře máme slova nejvyššího uznání. Ale zároveň jim nahlas říkáme: musíte se uvědomit, že výsledky vaší práce jsou denně znehodnocovány ekonomickým systémem, který zainteresovává zaměstnance od ředitele po uklízečku na plýtvání ocelí, cementem a energií; jsou znehodnocovány politickým systémem, který umožňuje, aby garnitura odpovědná za tento stav se dvacet let držela u moci, systémem, který řadovým občanům, ani řadovým komunistům nedává možnost zvolit si jiné vedení.

Vážné zaostávání naší ekonomiky a společenská krize činí nevyhnutelným najít rychlé východisko. Jsou ovšem dvě možná východiska: klidné a explozivní. Drtivá většina lidí - a my všichni - si přeje klidné řešení. Ale zdali k němu dojde, to závisí na vás - členech vládnoucí strany. Pokojné východisko není možné nejen proti komunistům, ale ani bez nich. Nemůže proběhnout mimo stranu. Cesta k demokracii není možná svržením dnešní moci a převzetím moci opozicí. K tomuto poznatku dospěli všichni politicky myslící a střízlivě uvažující lidé; svědčí o tom poslední vývoj v Polsku a Maďarsku, stejně jako výroky a jednání směřodátných západních státníků. Tento poznatek vychází z uznání skutečnosti, že klidný vývoj k demokracii vyžaduje, aby státní správa a ekonomika nadále fungovaly normálně a bez otřesů. A tyto otřesy by nastaly, kdyby opozice, opírající se o souhlas většiny lidu, postupovala jako Husák a Jakeš v letech 1969-1970 cestou hromadných čistek, třebaže v opačném směru. Hlavám opozice v Maďarsku, Polsku, u nás i západním státníkům je jasné, že mezi komunisty je mnoho nepostradatelných odborníků a dobrých pracovníků, že by nebyl větší nesmysl, než je diskriminovat pro jejich stranickou legitimaci.

Demokratizace má dnes v Československu velmi příznivé mezinárodní podmínky. Před několika lety ani největší optimisté mezi znalci Sovětského svazu nepočítali, že by v jeho čele mohl stanout muž tak oddaný myšlenkám humanismu, demokracie, míru, a takového státnického formátu, jakým je Michail Gorbačov. Státnickou moudrost prokazují i prezident Busch a další významní západní politici, v Maďarsku a Polsku pak většina předáků jak vládnoucí strany, tak opozice. Díky moudrosti předních světových státníků končí studená válka a miliardy určené dosud na zbrojení mohou být lidem k užitku. To ovšem bylo umožněno tím, že SSSR a USA na sebe přestaly pohlížet jako na nepřátele. Jen naše oficiální propaganda se nadále snaží líčit západní vládnoucí kruhy jako ďábla, který proti nám vede

svých diverzních centrál rozvracet socialismus. To není náhodné. Je to tím, že se u nás zuby nehty drží u moci garnitura, jejíž jediná schopnost spočívala v plnění Brežněvových příkazů. A aby se udržela, straší vás ~~nebezpečím~~ vymyšleným nebezpečím kontrarevoluce. Říkáme vám s plným vědomím odpovědnosti: nejde o převzetí moci opozicí, je o to, aby odešli Jakeš, Husák, Fojtík, Hofmann, Zavadil, Indra - ti, kteří mají největší odpovědnost za normalizační stagnaci, čekají na pád Gorbačova a jsou hlavní brzdou na cestě k nápravě. Za jejich vlády jsme se dočkali situace, že Československo, které bylo před 21 LETY PŘEDVOJEM DEMOKRATIZACE, tvoří dnes s NDR, Rumunskem a Albánií poslední evropské ostrovy neostalinismu.

Skoncovat s tímto neblahým stavem je především povinností členů vládnoucí strany. A je nutné, abyste si toho byli vědomi. Nejde o to en bloc odmítat usnesení ÚV nebo stanov. Ale v usneseních jsou věty o demokratizaci, ve stanovách jsou zakotveny takové zásady jako právo na kritiku nebo volitelnost všech funkcionářů zdola. Jde o to, abyste tyto zásady brali vážně, abyste své představitelé brali za slovo. Pokojná změna je ještě možná, ale je už za pět minut dvanáct. Přestavba naší ekonomiky je stejně nutná, jako bude bolestná. Proto vyžaduje demokratickou přestavbu politického systému a nové politické vedení. To musí mít politickou odvahu říci lidem, jak na tom jsme a žádat od nich oběti. A ty může žádat pouze vedení, které bude mít důvěru většiny lidu.

O B E R C I A   Klub za socialistickou přestevbu

Prohlášení k dvacátému prvnímu výročí 21. srpna 1968

XX

Českoslovenští občané spolu s demokratickým světem si letos již po jedneadvacáté připomínají vojenskou intervenci pěti států Varšavské smlouvy do Československa. Datum 21. srpna 1968 je významný mezníkem v novodobých dějinách našich národů. Následující vývoj naplnil tyto události novým smyslem; pomohl lépe pochopit význam tehdejších dějů a sil, které v něm působily.

Dnes už je jasné, že tento den nebude oslavován jako den vítězství nad kontrarevolucí, jako den internacionální pomoci a záchrany socialismu v Československu, jak o to někteří politikové usilovali. Naopak, bude to navždy den hanby, kdy se spojily síly mezinárodního stalinismu a zpátečnictví se stalinisty domácí i a použily své ozbrojené moci, aby potlačily demokratické hnutí za svobodu a demokratický socialismus v Československu.

Během následujících 21 let se mnohé událo. Postupem demokratické a destalinizace v Sovětském svazu a v některých socialistických zemích, odhalováním zločinů stalinismu a neostalinismu v SSSR i na mezinárodním poli je stále jasnější, jaký charakter a jaké cíle sledovala ozbrojená intervence v Československu. Šlo o to zabránit suverénnímu a svobodnému rozvoji Československa, znovu ho podříditi cílům a politice jednoho centra, potlačit demokratické hnutí a obnovit stalinismus, zafixovat rozdělení světa, obnovit hrozbu vojenské síly a války. Již tehdy to byla absurdní a konzervativní politika. Politický vývoj od té doby jednoznačně potvrdil, že ti, kteří nařídili a podporovali vpád na československé území, udělali obrovskou vojensko-politickou chybu, která způsobila obrovské škody všem.

Na dlouhou dobu znemožnila nelehavé ekonomické reformy, zabránila postupu již zrajících demokratizačních procesů v socialistických zemích a nové politice mezi socialistickými zeměmi a ostatním světem, zkomplikovala mezinárodní situaci, prohloubila nedůvěru mezi státy a národy.

Proto, že všechny tyto otázky se znovu dostaly na pořad dne a že jejich řešení je aktuální ve všech státech, jejichž vojska v noci 21. srpna 1968 okupovala Československo. Jsme přesvědčeni, že bez ohledu na politické taktizování bude vojenská intervence do Československa jednoznačně a bezvýhradně odsouzena. Říkají to všichni lidé...

přátelé v Sovětském svazu, v Maďarsku i v Polsku. Víme však také, že takovému hodnocení se pod různými záminkami i brání současné politické vedení v ČSSR. vzniká paradox, že politické vedení země, která byla přepedena vojenskou silou pěti zemí, se brání uznat, že tento akt byl hrubým pošlapáním národní a státní suverenity Československa, mezinárodního práva i Varšavské smlouvy, že to byl akt, který nedlouho zabránil pokračovat v politických reformách v Československu. Paradoxní je také to, že země, která již před více než dvaceti lety přišla jako první s promyšlenou ekonomickou a politickou reformou, již jsme si zvykli nazývat obrodou socialismu, je dnes konzervativním článkem otrodného procesu socialistického společenství.

Jediným možným východiskem z této situace je radikálně vyčistit ovzduší našeho společenského života, říci úplnou a nezakrytou pravdu o lidech a událostech té doby a vyvodit z toho důsledné politické závěry. Přestavba našeho života, která je nevyhnutelná, získá tak správný obsah a širokou podporu obyvatelstva.

Bohužel, mnoho jevů svědčí o tom, že určité vládnoucí kruhy u nás krátkozrace brání kritickému a objektivnímu hodnocení událostí té doby a omezení svou stranickou sobeckostí a mocenskými zájmy tvrdopříjně setrvávají na stanoviscích, která jsou svými důsledky protispolečenská.

C novají se jako všechny nedemokratické a zpátečnické režimy v lidských dějinách, které v krizových situacích vždy používaly mocenských a represivních prostředků, aby vyprovokovaly střetnutí různých společenských sil a využily tohoto střetu k oddálení svého pádu a k zabránění potřebnému progresivnímu společenskému pohybu. Je to zhoubná a protilidová politika.

Dosavadní pomalý a nedůsledný postup přestavby naší společnosti prokazuje, že lidé, kteří představují moc v Československu, jsou svou politickou minulostí i myšlenkovým a osobním, natolik negativně spjati s událostmi r. 1968 a dvacetiletým následujícím "normalizačním"-stagnačním vývojem nechtějí a nemohou prokázat principiální přístup k demokratické obrodě naší společnosti. Má-li být demokratická obroda společnosti kvalitativně novou etapou v jejím vývoji, pak vyžaduje nové politické myšlení a jednání a nové vedení politické garnitury.

Znovu zdůrazňujeme, že při řešení našich společenských problémů nejme pro konfrontační postupy a destabilizaci společnosti.

Jsme naopak pro rovnoprávný dialog všech konstruktivních proudů společnosti, pro její skutečnou demokratickou přestavbu, jsme pro nerozlučné spojení demokracie a socialismu, pro duchovní obrodu společnosti. Jsme však také proti pouhému předstírání přestavby našeho politického a hospodářského života, proti licoměrnosti a taktizování.

V souvislosti s blížícím se 21. výročím vpádu cizích vojsk do Československa se množí varovné signály, že mocensky privilegované vrstvy jsou schopné, ochotné, připravené zorganizovat a vyprovokovat konflikty a použít v nich bezohledně mocných represivních prostředků, kterými vládnou. Takové myšlení a jednání považujeme za zhořtlé. Bez ohledu na to, jak se tato moc a nebo její části chovají, je důležité, aby se československá demokratická veřejnost nečala vyprovokovat k činům a jednání, které by mohlo být zneužito k nasazení ozbrojených složek a k vyostření současné politické situace. Odsouzení zásahu 21. srpna 1968 a následující normalizace se musí dít v klidu a důstojně, pomocí věcných argumentů a požadavků. V takovém postoji nejsme osamoceni. Budou nás podporovat tisíce přátel doma, na Východě i na Západě.

Je mnoho otázek na které bude třeba pravdivě a objektivně odpovídat. Proto vyzýváme naše občany, aby 21. výročí srpnové invaze do Československa bylo předmětem věcných argumentovaných diskusí na pracovištích, ve školách, kulturních a politických institucích, ve veřejných informačních prostředcích, tisku, rozhlasu i televizi. Tohoto dialogu se sami chceme aktivně zúčastnit svými poznatky, studiem i životními zkušenostmi, které všemi námi dostupnými prostředky budeme zveřejňovat.

Názory J.BARTONČÍKA na zasedání ÚV ČSL

JUDr. Josef BARTONČÍK je velice zklamán výsledkem posledního zasedání ÚV Československé strany lidové, na němž byl poprvé od doby, kdy otevřeně organizuje opoziční činnost v ČSL, přinucen k pasivní rezistenci. Jediné, co mu zbývalo, bylo popření jakékoliv protistranické činnosti.

Na předchozích zasedáních ÚV byl on a ostatní členové z Jihomoravského kraje vždy maximálně aktivní v prosazování nového politického myšlení v ČSL, které musí být, dle jeho názoru, křesťanské, bez ateistů a úzce spjato s římsko-katolickou církví. Do pasivní role ho odsoudil zásadový, tvrdý a adresný diskusní příspěvek ústředního tajemníka ČSL Dr. ANDRŠE, který BARTONČÍKA a jeho spolupracovníky označil jako frakcionáře a narušitele jednoty strany. Tím jej zbavil možnosti aktivně a koordinovaně zaútočit proti vedení strany a přinutil jej, aby se před členy ÚV ČSL hájil. Vzhledem k tomu, že ANDRŠŮV diskusní příspěvek akceptovala převážná část pléna ÚV, kromě členů z jižní Moravy, nemohl již BARTONČÍK vystoupit s připravenými náměty na změnu politické linie ČSL. V průběhu zasedání BARTONČÍK v rozrušení prohlásil, že bude ANDRŠE žalovat.

BARTONČÍK a jeho skupina se s touto skutečností nemíní smířit a dohodli se na změně postupu k výše uvedenému cíli - co nejrychleji zorganizovat na celém území ČSR podpisovou akci v členské základně ČSL, která bude zaměřena především na urychlené svolání V.sjezdu ČSL, jehož stěžejní náplní bude vyřízení kádrových opatření. O rozmnožení podpisových archů a průvodního listu se postará Richard SACHER - bývalý funkcionář SÚV ČSL, který vlastní osobní počítač a tiskárnu.

Pouze v příznivém případě, podle průběhu jednání sjezdu, by se mohli pokusit o prosazení návrhu na vytvoření křesťanské

strany, nejlépe demokratického typu. V první řadě však hodlají prosadit výměnu celého současného vedení ČSL. Jejich záměr potvrzuje i ochota souhlasit s tím, aby sjezd trval jen jeden den v případě, že by nebylo možné organizačně sjezd zajistit.

/II.správa SNB/

Rozdělovník:

s. Jakeš

Arkleu' Plev - P
1. 11. 5 - 2

Návrhy V. HAVLA na změnu taktiky rádia Svobodná Evropa

Václav HAVEL připravuje po dohodě s vedoucím československé sekce RSE KAŠPÁRKEM interview pro rádio Svobodná Evropa. Bude hovořit k pamfletu "Několik vět", návštěvě u ministra zahraničí NSR Genschera, karavaně míru v ČSSR, setkání se zpěvačkou BAESOVOU, ceně německých knihkupců, celkové politické situaci v ČSSR a ke svému životu, osobním problémům a postavení.

K českému vysílání HAVEL navrhuje, aby RSE změnila taktiku a chovala se jako "normální" sdělovací prostředek. Doporučuje, aby získávala interview nejen od disidentů, ale i od dalších občanů. Žádal KAŠPÁRKA, aby RSE telefonicky kontaktovala známé umělce, představitele podniků a čs. institucí, vládní mluvčí a další občany. Kladla by jim otázky, které i s odpověďmi by byly autenticky vysílány včetně jména dotazované osoby. Tím by se dle názoru HAVLA postupně odstraňovala tajuplnost RSE a stávala se normálním sdělovacím prostředkem. Pro začátek doporučoval HAVEL rozhovor s Michalem KOCÁBEM, který byl vyhodnocen jako nejlepší hudebník roku. ČEŘOVSKÁ i KAŠPÁREK přislíbili, že se touto otázkou budou zabývat a námět berou jako zajímavý.

(II. správa SNB)

Rozdělovník:

s. Jakeš
s. Husák
s. Adamec
s. Indra
s. Fojtík
s. Hegenbart

*Adamec' FM - P
1. 11. 89 - 2*

Setkání poslanců polského Sejmu s nepřátelskými osobami
z Bratislavy

Dne 24.7.1989 přijeli do Bratislavy osobním automobilem poslanci polského Sejmu Adam MICHNIK, Zbigniew JANAS a Jan LIPINSKI. Doprovázel je Jan URBAN z Prahy.

Navštívili A. DUBČEKA, kterého MICHNIK seznámil s průběhem své návštěvy v SSSR, hovořili o jednání u "kulatého stolu" v PLR a o historických vazbách mezi Československem a Polskem. Shodli se v názoru, že vstup vojsk Varšavské smlouvy do ČSSR v roce 1968 nebyl nutný a celý tento akt by se měl přehodnotit. DUBČEK pak o návštěvě informoval M. GLENNYHO, redaktora listu The Guardian. Na jeho otázku o možnosti řešení situace v ČSSR u "kulatého stolu" DUBČEK odpověděl, že to závisí na našem vedení a současně projevil obavu, aby u nás nedošlo k veřejným vystoupením, které by vyvolaly mocenské zásahy a tím i "návrat zpět".

Polská delegace pak navštívila Pavla ČERNOGURSKÉHO, se kterým diskutovali k otázkám, týkajícím se odboje Armie Krajowej. S Janem ČARNOGURSKÝM, který byl mimo Bratislavu, se telefonicky dohodli na setkání ve Spišské Bělé dne 25.7.1989 při návratu delegace do PLR.

O pobyt polských poslanců v Bratislavě a informace z průběhu návštěvy A. DUBČEKA projevily zvýšený zájem agentury Reuter, Stern, maďarská televize, rádio Svobodná Evropa, italská a francouzská tisková agentura, vedení Italské komunistické strany a další. DUBČEK poskytl stručné stanovisko pouze redaktorovi maďarské televize SUGAROVÍ a ANTONETTIMU z IKS, ve kterém vyslovil uspokojení z průběhu návštěvy.

/XII. správa SNB/

Rozdělovník:

s. Jakeš
s. Husák
s. Adamec

s. Indra
s. Fojtík
s. Hegenbart

*Andru' FM - P
1, II, XII, S - S*

Schůzka skupiny tzv. exkomunistů

Dne 19.7.1989 se v Praze uskutečnila další schůzka skupiny tzv. exkomunistů. Zúčastnili se jí R. SLÁNSKÝ, B. ŠIMON, V. KADLEC, M. HÜBL, V. SLAVÍK, V. ŠILHAN, Z. JIČÍNSKÝ, V. KOLMISTR, L. KOHOUT, R. ZEMAN, J. URBAN, F. ŠAMALÍK, J. HÁJEK a J. ŠTERN.

V úvodu schůzky informoval Jan URBAN o současné vnitropolitické situaci v PLR, především o vztazích uvnitř Solidarity i PSDS a o svém jednání s Poláky, ze kterého vyplynulo, že poslanecký klub Solidarity přijal prohlášení k podpoře demokratizačního procesu v ČSSR a na podporu "nezávislých struktur".

V další části diskuse se hovořilo o situaci v SSSR, a to zejména na základě informací, které přivezl ze své návštěvy Vladimír SEIDL.

Poté vystoupil Milan HÜBL a upozornil přítomné na samizdatový časopis "SPORT", který označil za "odvar radikalizace" mezi mladými. Na to reagoval František ŠAMALÍK s tím, že "mladí si nechtějí dát říci a domnívají se, že situace se musí rozhodnout na ulici."

V závěru schůzky informoval Jiří HÁJEK o své cestě a návštěvě ve Švédsku, kde se zúčastnil kongresu Socialistické internacionály /SI/ jako host a zástupce "Charty - 77". Seznámil přítomné s hlavními body jednání kongresu SI s tím, že do popředí vystupují ekologické problémy. Otázky nacionalizace ekonomiky zůstávají v programových dokumentech pouze ve vztahu ke klíčovému odvětvím průmyslu a naopak byl poprvé položen důraz na soukromý sektor a tržní mechanismus. Uvedl, že dokumenty z kongresu SI přivezl a předal je k provedení překladu tzv. Společenství pro studium demokratického socialismu.

(II. správa SNB)

Rozdělovník:

s. Jakeš
s. Husák
s. Adamec

s. Indra
s. Fojtík
s. Hoffmann
s. Hegenbart

As. l. l. F. l. l. - 8
1. 11. 1 - 2

Setkání užšího výboru "Sdružení T.G.Masaryka"

Dne 21.7.1989 se uskutečnilo v Praze setkání užšího výboru "Sdružení T.G.Masaryka". Přítomni byli E.MANDLER, J.MATZNER, M.PODZIMEK, F.PODANÝ a další.

V průběhu schůzky bylo mimo jiné dohodnuto, uskutečnit koncem srpna 1989 společné zasedání s "chartistickým" vedením "Společnosti T.G.Masaryka". Důvodem je dohoda a příprava žádosti o uspořádání "diskusního shromáždění" všech tzv. nezávislých iniciativ s vedením strany a státu. "Shromáždění" plánují svolat do Parku kultury a oddechu J.Fučíka v Praze na den 14.září 1989. V případě zamítnutí žádosti by se uskutečnila "hvězdicovitá" pouť k hrobu T.G.Masaryka v Lánech.

/KS SNB Ústí n.Lab./

Rozdělovník:

s. Jakeš
s. Husák
s. Adamec
s. Indra
s. Fojtík
s. Hoffmann
s. Hegenbart

*Archieval FMU - 8
1, 11. 5 - 2
Kl. v. h. 1, 11. 5 - 2*

Schůzka pražských členů tzv. Demokratické iniciativy

Dne 20.7.1989 se v Praze uskutečnila schůzka asi 20 pražských členů tzv. Demokratické iniciativy /DI/. Přítomni byli i její hlavní představitelé B.DOLEŽAL a E.MANDLER. Oba přesvědčovali další účastníky, že DI nemůže podporovat radikalistické tendence některých jiných tzv. nezávislých iniciativ, které se chtějí prosadit tím, že poškozují jméno republiky v zahraničí. Tento směr musí DI odmítnout a naopak pracovat konstruktivně, aby se společnost dostala do "demokratického stavu".

DI se má ve své činnosti zaměřovat rovněž na "demilitarizaci civilního života". Pro rozpracování jednotlivých programových materiálů na další období byla ustavena skupina ze zakládajících členů /např. B.DOLEŽAL, E.MANDLER, M.LITOMYSKÝ, K.ŠTINGL/.

Obsahem jednání byla i reagence na pořad ŽHÁŘ, odvysílaný v Čs.televizi. MANDLER seznámil přítomné se stanoviskem Demokratické iniciativy, Hnutí za občanskou svobodu, Nezávislého mírového sdružení a s Prohlášením DI /viz přílohy/. DOLEŽAL v diskusi vystoupil s tím, že uvedený pořad je vykonstruován StB, stejně jako politické procesy v 50.letech. V této souvislosti požadoval, aby o tom byla prostřednictvím členů i přívrženců DI co nejrychleji informována čs.veřejnost. Přítomným pak bylo předáno stanovisko DI a její Prohlášení s tím, aby se angažovali při sbírání podpisů za požadavky v něm uvedené.

/II.S SNB
Správa SNB Praha/

Rozdělovník:

s.Jakeš	s.Fojtík
s.Husák	s.Hoffmann
s.Adamec	s.Hegenbart
s.Indra	

Andrzej Ptas - P
1, II. S - 2
5 SNB Praha - 1

Vážení přátelé,

V souvislosti s podpisováním petice "Několik vět" zahájila státní moc proti Chartě 77 i všem ostatním občanským iniciativám a aktivitám kampaň, ve které se, mimo jiné, snaží očernit nezávislé skupiny tím, že jim podsouvá úmysly /a dokonce i činnost/ směřující k sabotážním akcím.

Demokratická iniciativa, Hnutí za občanskou svobodu a Nezávislé mírové sdružení na tuto zvláště společensky nebezpečnou stránku současné oficiální kampaně reagovaly společným prohlášením. Poukazují v něm na naprostou neopodstatněnost těchto obvinění a žádají zahájení celospolečenského dialogu, a to tak, aby na jeho počátku stála otázka odpovědnosti za nesmírné škody způsobené v minulých desetiletích národním hospodářství, životnímu prostředí, životní úrovni a národnímu zdraví.

Toto prohlášení, jehož smysl spočívá především v podpoře petice Několik vět, ale také ve výzvě k zahájení celospolečenského dialogu, by mělo vejít v co nejširší známost. Posíláme Vám je a uvítáme, pokud Vy a Vaši přátelé budete považovat za vhodné připojit se k němu podpisem. V takovém případě zašlete podpisy na adresu některého ze skupiny zakladatelských účastníků Demokratické iniciativy.

V Praze dne 20.7.1989

Demokratická iniciativa

P R O H L Á Š E N Í

Zprávami ministerstva vnitra z 29.6. a 3.7. t.r. o údajné souvislosti organizované záškodnické činnosti s aktivitou československých nezávislých skupin vstoupila kampaň nynějšího režimu proti nezávislým aktivitám do další, nebezpečné etapy. Nezávislá občanská hnutí jsou bez jakýchkoli důkazů činěna odpovědnými - přinejmenším ideově - za značné hmotné škody.

Tyto pomluvy co nejrozhodněji odmítáme. Jejich podstatu však, odpovědnost za škody způsobené a působené národnímu jmění je třeba vzít zcela vážně a učinit tuto otázku nedávné minulosti počátkem celospolečenského dialogu. Nechceme, aby v něm šlo o odvetu, o silná slova a vyřizování účtů. Skutečná náprava však není možná, nezjistí-li se veřejně pravý stav věcí. V tomto smyslu je důležité odpovědět nejprve na čtyři otázky.

Otázka první: - Kdo, které orgány a organizace způsobily ono nesmírné poškození československého národního hospodářství, projevuující se rapidním snížením jeho produktivity, neschopností tuzemských výrobků soutěžit na zahraničních trzích, vysokými výrobními náklady i maximálně neefektivní makrostrukturou?

Otázka druhá: - Kdo jmenovitě má na svědomí neustávající pustošení našeho životního prostředí, hrpmadný úhyn lesů, otrávení vody a potravin dusičnany, vysokou emisí škodlivin atd. atd.?

Otázka třetí: - Které orgány, instituce a osoby lze volat k zodpovědnosti za to, že životní úroveň v Československu, která bylo ještě před několika desetiletími jedna z nejvyšších v Evropě, nesnese dnes srovnání s životní úrovní hospodářsky vyspělých zemí?

A otázka čtvrtá: - Kdo a které orgány přivedly národní zdraví k takovému úpadku, že se zkracuje lidský věk, roste úmrtnost kojenců i procento nemocností dospělých? A kdo - což s tím souvisí - má na svědomí katastrofální stav československého zdravotnictví?

Zdůrazňujeme, že právě takový počátek celospolečenského dialogu je nutný a opakujeme, že ne proto, aby to usnadnilo odvetu. Pro celou společnost je však neobyčejně důležitá otázka odpovědnosti. Je krajně znevažující svalovat odpovědnost za současnou materiální i duchovní krizi na ty, kdo proti ní systematicky vystupují na obhájece a stoupence lidských práv, občanské svobody a demokratizace. A naopak je pro celou společnost životně důležité přistoupit k vytváření naší budoucnosti s vědomím oné míry zodpovědnosti, která každému z nás přísluší.

Názory Čestmíra CÍSAŘE

Čestmír CÍSAŘ hodnotí možnosti vydávání samizdatového klubového časopisu OBRODY jako omezené. K rozšiřování časopisu DIALOG ve větším množství je nutné získat vhodné rozmnožovací stroje. Za tím účelem chce CÍSAŘ prosadit, aby vznikla zahraniční odbočka OBRODY, jejímž předsedou by se podle jeho názoru mohl stát Zdeněk HEJZLAR. Z dalších známých emigrantů by se do OBRODY měli zapojit Jiří PELIKÁN, Ota ŠIK a Karel BARTOŠEK. Do zahraniční odbočky OBRODY by se mohl zapojit celý okruh osob okolo emigrantského časopisu LISTY. Tito členové v zahraničí by také platili příspěvky a za získané peníze by mohli do Československa zaslat výkonný rozmnožovací stroj.

CÍSAŘ soudí, že v Československu se postupně bude politická situace měnit ve prospěch OBRODY a KSČ se rozpadne. Proto se OBRODA nyní musí pustit do ostrých politických záležitostí. Navrhuje vydat dokument o nedůvěře voličů k poslancům a vystoupit s požadavkem na předčasné volby.

/II.správa SNB/

Rozdělovník:

s. Jakeš
s. Husák
s. Adamec
s. Indra
s. Fojtík
s. Hoffmann
s. Hegenbart

redukce PMU - 1
1. 11. 89 - 2

archiv
bezpečnostních
složek

